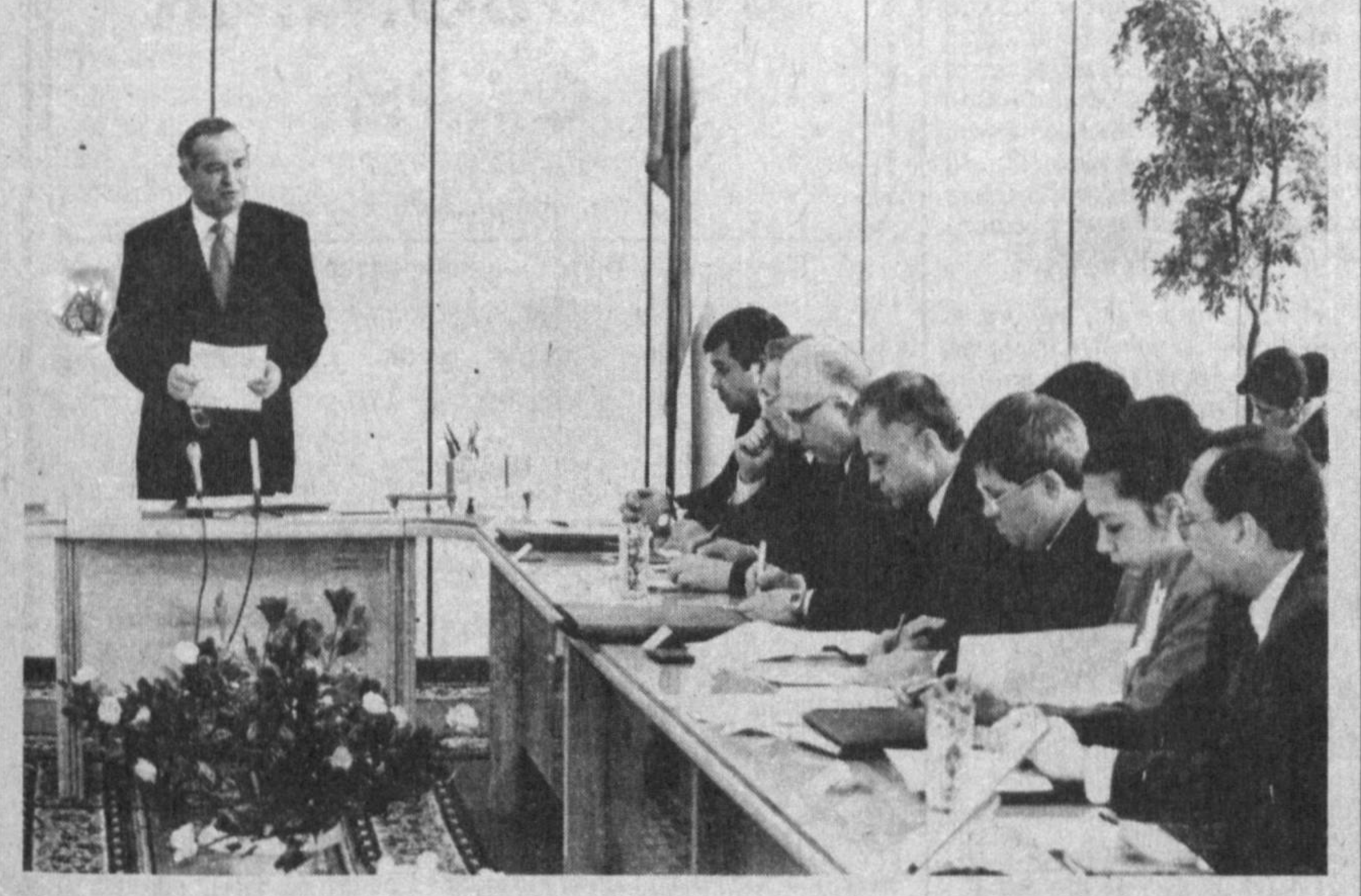

ИДОРАЛАРАРО КЕНГАШ МАЖЛИСИ

16 декабрь куни Тошкентда Республика Президенти ҳузурдаги иқтисодий ислохот, тадбиркорлик ва хорижий сармоялар бўйича идоралараро кенгашнинг навбатдаги мажлиси бўлди. Уни Президент Ислоҳ Каримов бошқарди.

— Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотдан асосий мақсад бозор муносабатларини қарор топтиришдан, демократик ҳуқуқий давлат қуришдан иборат. — деди Президент. — Бу йўлда республикада ишлаб чиқилган беш тамойил дастуриламал бўлиб хизмат қилади. Аҳоли шу тамойиллардан бири бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтишидир. Бунда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, бошқача айтганда, уни ҳақиқий эгаларига топшириш, айниқса хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, уни давлат томонидан рағбатлантириш муҳим аҳамият касб этади. Шунини таъкидлаш керакки, бу соҳада муайян ишлар амалга оширилганига қарамадан, бизда тадбиркорлик ҳали кўнгилдагидек ривожланмапти. Бу йўлда қандай тўсиқлар, қандай ечимини қутаётган муаммолар бор? Уларни бартараф этиш учун қандай чора-тадбирлар кўришимиз лозим? Бугунги йиғилишда ана шу муаммоларни муҳокама этишимиз, иқтисодий ислохотни, бозор муносабатларига ўтиш жараёнини тезлаштириш борасида фикрлашиб олишимиз лозим. Сўнг Президент Ислоҳ Каримов бозор муносабатларига ўтиш жараёнининг биринчи босқичида амалга оширилган ишлар, хусусан, унинг ҳуқуқий асослари яратилгани, давлат бошқаруви тизими ислоҳ қилингани, банк, молия, солиқ соҳалари янги шароитга мослаштирилгани ҳамда иккинчи босқичда амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар хусусида батафсил гапирди.

Мажлисида Республика Бош вазирининг ўринбосари — Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг раиси В. Чжен муҳокама этилган масала юзасидан маъруза қилди.

Тадбиркорлар ҳамда вазирлик, бирлашма, концерн, банк ва бошқа алоқадор ташкилотлар вакиллари йиғилишда сўзга чиқиб, мавжуд муаммолар, уларни бартараф этиш йўллари хусусида фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Йиғилишда Республика Бош вазيري А. Муталов катнашди.

ТОШКЕНТ ВА ШАНХАЙ БИРОДАРЛАШДИ

15 декабрь куни Хитойда Шанхай ва Тошкент ўртасида биродарлик муносабатлари ўрнатилгани ҳақидаги битим расмий равишда имзоланди. Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг яқинда ХХРга давлат ташрифи чоғида Ўзбекистон пойтахти билан Хитойнинг йирик саноат шаҳри — Шанхай ўртасидаги бундай муносабатларни ўрнатиш хусусида билдирган таклифи ана шундай ижобат бўлди.

ҲАМИД ОЛИМЖОН МАЙДОНИГА ҲАМОҲАНГ

Метронинг Ҳамид Олимжон бекатидан чиқар экансиз, дингоҳингиз осмонлар турар жой биноларига тушади. Бу уйлarning пастки қаватларида хар хил халқ истеъмол буюмлари билан савдо қилувчи дўконлар ва бошқа маданий-مائийш хизмат нуқталари жойлашган. Шунинг учун бу ерда одамлар ҳамма вақт гавжум. Хуллас, майдон кейинги пайтларда таниб бўлмайдиган даражада ўзгармоқда.

Майдоннинг кўприк тағида яна бир қурилиш нуқтасида ишлар жадал суръатларда олиб борилаётганини эшитиб, биз у ерга бордик. Бу уч қаватли шахсий машиналар турадиган жой бўлиши керак экан. Қурувчилар билан суҳбатлашдик.

— Айни пайтда биздан 24 киши меҳнат қилаётти, — дейди "Сифат" қурилиш-ҳиссадорлик жамиятига қарашли банд иморатларни бунёд этиш қурилиш бошқармаси иш бошқарувчиси Барат Нурчаев. — Уларнинг ичида тикловчи, пайвандчи,

бетончи ва бошқалар бор. Бу 240 та енгил машиналарга мўлжалланган қурилиш нуқтасида иш бошлаганимизга эндигина икки ойдан ошди. Лекин қурувчиларимиз икки сменадан ишлаб шу кунгача анча юмушларни амалга ошириб қўйдилар. Бунёдкорларимиз шанба кунни ҳам ишлашмоқда. Масалан, ҳандақ қазини, бетон қуйиш ишлари яхши бажарилди. Бунда айниқса Владимир Петренко бошчилигидаги қурувчиларнинг ҳиссаси катта бўлди. Тикловчилар Владимир Куричкин, Қуролбой Худойбергенов, дурдодгор Рашид Исмоилов, электр пайвандчи Зокир Ориповларнинг иши бугунги кунда мактовга сазовордир. Чунки бу илгор ишчиларимиз режаларини ошириб бажарган ҳолда ишнинг сифати ҳам катта эътибор беришмоқда.

Энди шахсий автомобилларнинг қўядиган миқдорларга келсак, бу ерда улар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилди. Масалан, гаражнинг учинчи қаватига машиналар қўтарилиши

ЯНГИ ТИКУВ ЦЕХИ

"Чорсу" универмаги савдо ишлаб чиқариш акционерлик жамиятига айлангандан кейин шу ернинг ўзида маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Иккуниятлар тўлиқ ўрганилиб мўъжазгина тикув цехи ишга туширилди. Ҳозир бу ерда 20 дан зиёд малакали тикувчи фаол ишламоқда. Улар харидорлар талабини ўрганган ҳолда эрақлар шими, аёллар халати, болалар кийимлари ва бошқа зарур кийим-кечақларни тикиб чиқаришмоқда.

Гулнора АСАДОВА. ИЛМИЙ АНЖУМАН

Сергели туманида "Ўзбекистон тарихчилари истиклол йўлида" мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Фанлар академияси тарих институтининг директори, академик Ахмадали Аскарлов, Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Абдулаҳад Муҳаммадзонов, профессорлар Раҳмон Каримов, Комил Оқилов ва бошқа олимлар, тарихимизнинг билимдонлари иштирок этидилар.

Конференцияни Ўзбекистон ХДП Сергели туман кенгашининг биринчи котибаси Ёқутхон Исоқов очди. Шундан сўнг таниқли тарихшунос, академик Ахмадали Аскарлов сўзга чиқиб, тарихчи олимларнинг бугунги меҳнатлари ва улар зиммасидан улкан ва масъулиятли вазифалар ҳақида гапириб берди. Олим жумладан, ўрта мактаблар учун Ватанимиз тарихидан ҳикоя қилувчи 5 та янги китоб езилиб, босмадан чиққанлиги, эрта-индин ўқувчилар қўлига тегиши ҳақида айтиб ўтди.

Бу ерга йиғилганлар ўзлари яшаб турган манзиллар, туман ва маҳаллалари ҳақида ҳам кизиқарли тарихий маълумотлар олдилар. 1996 йилда соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг 660 йиллигини кенг нишонлаш ҳақидаги хабарни йиғилганлар зўр мамнуният билан қаршиладилар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

25 декабрь — сайловлар куни НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Шайхонтоҳур туманидаги 85-ўрта мактабда 23-Октябр сайлов округидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига кўрсатилган номзодлар — Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театрининг актрисаси Гулчехра Жамилова, "Туркистон" саройининг бош директори Фаррух Зокиров ҳамда Тошкент давлат техника университетининг кафедра мудири Анвар Каримов, шунингдек, 45-Катта Бог сайлов округидан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутатлигига номзод сифатида рўйхатга олинган Шайхонтоҳур тумани "Маҳалла" жағмараси раиси Хислат Содиковнинг ўз сайловчилари билан учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда Маннон Уйгур, "Ўқчи", "Чуқуркўприк", "Зангиота" маҳаллалари сайловчилари иштирок этишди.

Дастлаб хар тўрт номзоднинг ишончли вакиллари номзодларнинг таржimai ҳоли, ҳаёт йўллари, улар режаларининг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида тўхталиб ўтишди.

Сўнг депутатликка номзодлар ўз сайловолди дастурларини баён қилишди. Улар дастуридан асосан ешларнинг тарбиясини тўғри ташкил этиш, уларни хар томонлама муҳофазага олиш, мактаб ўқувчилари учун уларни касбга йўналтириш мақсадида кичик устaxonалар очиш, маҳаллаларда қўллаб кичик корxonалар ташкил этиб уй бекаларини иш билан таъминлаш тўғрисидаги муаммоларни ечиш режалари ўрин олганлиги эътиборга молиқдир.

Учрашув охирида Ўзбекистон ХДП Шайхонтоҳур туман кенгашининг иккинчи котиби Н. Гойилов, "Ўқчи" маҳаллалари А.Тўхтаев номзодлар тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. "Зангиота" маҳалласининг оксоколи Мирвали ота Хўжаев эса йиғилганларни бу йилги сайловнинг қонун-қондалари ва ўзига хос хусусиятлари билан яна бир қарра таништириб, сайланажак депутатларни вақти-вақти билан ўз сайловчилари билан учрашиб туришга даъват этди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Собир Раҳимов туманидаги 242-ўрта мактаб ҳудудида жойлашган 236-сайлов участкасида 25 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва маҳаллий вакиллик органларига ўтказиладиган сайловларга қизгин тайёргарлик қўрилмоқда.

Козим Ўлмасов олган сурат.

ПАРДОЗЛАШ ИШЛАРИ ТУГАЛЛАНЯПТИ

Юнусобод туманидаги Амир Темур кўчасида уч қисман иборат бўлган баланд қаватли уйнинг пойдевори қурилганига анча вақт бўлди. Бозор иқтисодиётининг тақчил дамлари бу уйнинг буюртмачиларига бўлган 32 хонадонда асосий тиклаш ишларини жуда қисқа фурсатда амалга оширдик. Эндиги навбат пардозловчиларга.

— Тиклаш ишлари тугаллангач ҳўжалик ҳисобидagi пардозлаш бошқармамаздан 85 киши мана шу уйни пардоздан чиқариш ишларини бошлаб юборди. — дейди бошқарма бошлиғи Марат Матекубов. — Яқин кунлар ичида уйнинг дастлабки бўлагини фойдаланишга топшира- миз. Аслида мўлжалимиз йил охиригача эди, лекин маблаг билан ўз вақтида таъминланганимиз тўғрйли 15-20 иш кундан ютдик. Бундан ташқари хар доим еғоч ромлардан фойдаланиб, уни бўкедан чиқаргунча ҳам анча кун йўқотар эдик. Бу уйнинг ромлари пластмас- садан ишланган бўлиб, бизларга кўп кулай бўлди. Энг аввало сарф бўлиши керак бўлган 150 килограмм оқ бўкек иқтисод қилиб қолди. Иш кунидан 20 кун ютдик. Шунинг учун ҳам уйни мана шу ой ичида фой- даланишга топширадим. Яна бир нарсани таъкидлаш керакки, буюрт- мачиларимиз қурилиш учун керакли

маблагни ўз вақтида етказиб бера- етганлиги ҳам бизга катта мадад берди. Чунки биз шартнома асосида иш юритиб, шунга кўра ҳақ оламиз, ишчиларга ҳам шу йўсида ҳақ тўланади.

Қуриб битказилган бинонинг "А" қисмини кўздан кечирар эканмиз, дилларимиз равшан тортиди. Сидқидилдан меҳнат қилаётган Тошкент давлат ҳиссадорлик корпо- рациясига қарашли 12-трестнинг 65-қурилиш бошқармаси бандкорлари, ҳўжалик ҳисобидаги пардозлаш бошқармаси пардозловчиларининг ишларини хар қанча тахсинга лойиқ десак арзийди. Хоналарга текис қилиб етказилган линолеумлар, ок- рангли пластмасса ромлар, тоза қилиб артилган ойналар уйнинг чи- роқини янада очиб турди. Пар- дозлаш ишида 6 та бригада фаолият кўрсатмоқда. Улар орасида Бахтиёр Назаров, Убайдулла Иноғомов, Вера Храпунова ва Петро Костученколар- нинг ҳиссаси алоҳида бўлмоқда. Би- нонинг "Б", "В" блоклари ҳам тез кунда фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда. Шунингдек би- ринчи қаватдан жой оладиган сав- до шохобчаларининг пардоз ишлари 1995 йилнинг биринчи чоғи охи- ригача тугалланиб, фойдаланишга топширилиши режалаштирилаётир.

Тулазода МАМБЕТОВА.

Маданият хабарли

ҲАЯЖОНЛИ ВОҚЕАЛАРГА БОЙ

Шу кунларда пойтахтимизда "Инсон" киностудияси томонидан янги кинокомедия суратта олинаётир. Ушбу картинани "Қалдирғон", "Аскар эртаги", "Абдуллажон" каби бадий фильмлари билан кўпчилик киномухлисларига таниш бўлиб қолган режиссер Сулфйор Му- соқов яратмоқда.

Гаройиб воқеаларга бой бўлган фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Ушбу фильмдаги асосий рол- ларни иктидорли санъаткорлар- дан Римма Аҳмедова, Тўйчи Орипов, Диас Раҳматов, Хусан Шарипов ва Рустам Саъдулла- евлар ўйнашяпти.

Нажмиддин МУҲИТДИНОВ.

Азалдан маълумки, ҳар бир иш ишончдан бошланади. Ишонч — инсон қудрати, дейдилар. Одам ишонч ила тирик ва у "ишонч-халос" деган умид-ихлос билан яшайди.

Чоракм бир аср истиқлол орузи билан яшадик ва ўшал кун келишига умид боғлаб ерут келажак ихлоси, кучи билан олга босдик-да, олий ҳазрат Мустиқликка эришдик. Бу дёрломон ҳаётда тўртинчи йил яшамокдамыз ва буюк келажак — бадавлат ҳаёт қуриш ишончида курашмоқдамыз. Нури келажакка тобора ишонч ҳосил қилиямыз.

Бундай ишончга асосларимиз борми? Бор! Президентимиз Ислоҳ Каримов айтганидай бизнинг жаннатмакон ўлкамыз бор. Ости-усти сариқ, қора, оппоқ олтинга қон она еримиз бор. Энг муҳими — қўли гул, меҳнаткаш, машаққатга бардошли, руҳан бардам халқимиз бор. Шунга қараб тош қўйсақ ва шунга асосланб иш юритсақ ёрқин кунларга тезроқ-да етб келамиз!

Тарихимизга бир назар ташлабйлик. Қадимдан буюк давлатчилик

Иброҳим РАҲИМ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ИШОНЧ ҚУДРАТИ

тажрибаларига эгамиз. Қадимда юртимизда марказлашган буюк давлат бунёд бўлган ва унда яшаган авлодларимиз пиру бадавлат кун кечириб, дунё илми, фани, маданияти ва моддий бойликларига катта улуш қўшган. Ўша кезларда пайдо бўлган Самарқанду Бухоро, Хиваю Насаф янглик азам шаҳарлар дунё тараккиётига Ипак йўли сингари буюк дарвоза очган ва бу йўлдан олам узра бебахо тараккиёт қарвонлари борди-келди қилган.

Ундан аввалги юртимиз қандай эди: ундан аввал феодал, кулчилик шароитида, бечоралиқда яшаган эди. Ушанда ночор аҳволдан қандай қутилиб, юксакликка қандай эришди?

Бу юксакликка боболаримиз ҳамisha "Дили аллоҳда, қўллари меҳнатда" бўлгани учун эришган! Бу далил бизга ўрнат ва катта сабоқ!

Не бахтсизлик юз бердики, бир вақтлар ҳар жиҳатдан Оврүпудан юқори турган Туронзамин тараккиётда аста-секин пастки ўринларга тушиб, қудратли бўрон, даҳшатли эзилчалар пайҳон қилди ми еки унда яшовчиларнинг дили аллоҳдан, қўллари меҳнатдан узоклашди? Нега тарих гилдирағи чаппа айланб Гарб тепага, Шарқ пастга тубан кетди? Бинобарин, биз иктисодиётда Оврүпунинг эстагига тушиб қолдик?

Ҳозир унинг сабабларини дурбинда қидириб ўтиришдан кўра ана шу қийинчиликдан чиқиб олиш йўллари тўғрисида фикрламоқ, ҳаракат қилмоқ зарурдан зарур иш бўлиб қолди.

Президентимиз Ислоҳ Каримов ўзбек жамиятининг ўз тарихий мавқени эгаллаб олиши, унинг ҳозирги фуқароси турмуш даражасини ўзига муносиб даражада бўлишига эришиш йўлларини жуда тўғри кўрсатиб берди.

Аввало, толеимизга минг бор шукр қилиб, гўзалликда дунёда тенгсиз бўлган юртимизни севиб, асраб-авайлашимиз, унинг ҳар бир қарчини кўз қорачиғида сақлашимиз керак. Негаки "Ватанин семмак — иймондандур". Бизнинг иймони бут меҳнаткаш халқимиз тарихида неча бор юрта кўксини қалқон қилганидек мустақил давлатини ҳам емон кўздан асраш учун ҳамisha қўқрагини кериб тайер туради ва буни муқаддас бурч деб билади.

Иккинчидан, замон талаби шундоқки, "Ватанин семмак — иймондандур!" деб билган ҳар бир онгли фуқароимиз Ватан гамда яшамоғи зарур. Мустақил давлатимизнинг ҳар бир фуқароси ҳар кечда уйкуга етиш олдида, "Бугун мен мустақиллик учун нима қилдим?" деб ўзига-ўзи ҳисоб бериши ва ҳар тонгда "Бугун мен Ватаним учун нималар қилишим керак?" деган яхши ният билан уйғониши фарзидир.

Биз эндигина мустақил яшамокдамыз. Ўз бойликларимизни ўз тасарруфимизга олганимизга уч йилдан салгина ошди. Ҳали борлик бойликларимизни тўла ишга сола олганимизча йўқ, аммо қўшма қорхоналар, янги қурилишлар бирин-кетин ишга туширилмоқда. Ҳар холда ўтиш даврининг мураккабликлари ўзини кўрсатмай иложи йўқ. Ҳозирги ҳаётимиз сабр-тоқат билан кун кечирилиши тақозо этмоқда. Халқимиз ниҳоятда инсофли, сабр-тоқатли, вазиятга қўниқувчан бўлганлиги учун, ишонч билан яшаётгани учун юртимиз тинч, ҳаётимиз осойишта.

Диёримизда қарор толган тинчилик, сиесий барқарорлик — энг катта бойлигимиздир. Бу бойлиқни сақлаш халқимизнинг қўлидан келади. Тинч, тотув ва ҳамжихат, ҳамкор бўлиб яшаш халқимизнинг ажиб хислатидир. Президентимиз Ислоҳ Каримов давлат қилганидек, "Биз ҳамжихат бўлсақ, ўз кучимизга, табиий ва илмий салоҳиятимизга таяниб иш кўрсак, ерут кунларга албатта етамыз!" Қийинчиликлар унут бўлиб кетади. Янги йилимиз ерут кунларнинг муқаддимаси бўлажак!

— Йиллар учур "отдек бир-бирини қувиб ўтапти. Орақиб қутган мустақилликимизнинг тўртинчи йили даврон сари илгариларимизда. Кўз очиб-юмгунча унинг сарҳисобига ҳам тушиб қоламиз.

Албатта, ўтиш даврининг ўзига хос қийинчиликлари бўлади. Уни фақат сабр-матонат билан енгиш мумкин. Ҳеч бир жамиятда бунақа синов осонликча кечган эмас. Узоқини кўзлаган қарвон йўл азобидан қўрқмай, манзил томон шаҳдам одимлаган дағина мақсадига эришади. Бунинг учун аввало ҳамжихатлик керак. Турли миллату элатларни ўзининг иссиқ оғушига ситдира олган серкуеш республикамизнинг ҳар бир фуқароси ўз ирки ва насл-насабидан қатъи назар ягона оила бўлиб, аҳиллик ва ақлузаковат билан олга томон қадам ташлаётганлигичи? Бирок, "Беш қўл барбор эмас", деган гапни ҳам инкор этиб бўлмайди. Фикрининг иботи учун узоққа боришини хожа ти йўқ. Бунга жавобни ўзимиздан топиш мумкин.

Назаридда баъзилар Ватан тўғрисида тушунчасини бироз ўзгараётган талқин қилаётгандек кўринади. Бундайлар Ва-

МУҚАДДАСТУЙҒУ

Саида ГАНИЕВА,
"Шарқ гули" ҳиссадорлик жамияти раиси.

тандан кўпроқ талаб қилишди-ю, лекин ўзлари шу Ватанга нима бераётганликлари ҳақида тузуқ-қуруқ ўйлашмайди. Шундайларга: "Эй, азизлар, ўйлаб кўринг, юрт учун биз фидойи бўлмасак, унинг равнақи йўлида тер тўкиб, меҳнат қилмасак, ундан биз нимани талаб қила оламиз", дегим келди. Даромадга яраша бурмад-да, ахир Шу фикрни ривожлантириб, айтишим мумкинки, биз ҳамisha мустақилликимизни мустақамлаш керак, қуруқ гапдан фойда борми?

Шукрлар бўлсинки, бундайлар орамизда денгиздан тоғчи. Шукри, сўзига, ваъдасига амал қиладиган марду майдонлар кўп

жамиятимизда. Уларнинг кучли тафти, харорати бундай "тоғчилар"ни худди тонги шудринг мисол бутлантириб юборишга қодир. Ўз қорхонам тимсолида бир-иккита мисол келтирмоқчиман бунга.

Бизнинг "Шарқ гули" бадий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳиссадорлик жамиятига айлантирилиши арасида янги усулга ўтиб, иш бошлашимизни ектирмаганлар ҳам бўлди орамизда. Лекин кўпчилигининг фикри бир жойдан чиқди. Улар хоҳиш-иҳроки билан қорхонамиз ҳиссадорлик жамиятига айланди. Интидик, изландик. Кўп ўтмай, янги усул ўз афзалликларини тўла намойен этди. Биринчидан, ишчиларнинг меҳнатга муносабати

ўзгарди, фидойилик орди. Бу ўз навбатида унумдорликнинг ўсишига олиб келди. Ишчилар ҳар чоракда 100-200 фоиз қўшимча даромад оладиган бўлишди. Ишлаб чиқариш ҳажми ортиб, 600 дан ортик касаначи тўла иш билан таъминланди. Махсулотларимиз тури қўлайди. Бир йилнинг ўзида қорхона 2 миллион 300 минг сумлик соф фойда кўрди. 9 миллионга яқин сўмини хайрия жамғармалари ҳисобига ўтказди. Ҳозир қорхонамизнинг катта-ю кичиги бир овоздан янги усулни еқлашмоқда.

Албатта, муваффақият ўз-ўзидан келмади. Шу ўринда биргина таъминотчиларимиз томонидан шартномаларнинг ўз вақтида бажарилмаслиги, ҳам аше танқислиги, янги-

ликни жорий этишдаги ўзига хос қийинчиликлар ҳақида тағирмас манзара янда яқинроқ акс этади. Лекин келажакка умид, ишонч, Ватан равнақи йўлида қилганин меҳнат охир-оқибат ўз самарасини кўрсатиши.

Баъзан 2 мингдан ортик кишилик йирик бир қорхонанинг раҳбарлиги сифатида ўйлаиб кетаман. Шунда қарорим энг аввало раҳбар ўз қорхонасини чин диддан севиши, унинг фидойис бўлиши, жамоа меҳнатини қадрлаши, катта-ю кичикка бирдек меҳрибон, ўта жонқуар, тадбиркор, ишбилармон бўлиши керак экан, деган фикр билан худлосланади. Агар раҳбар мана шундай фазилатларга эга бўлмаса, қанчалик уринмасин, ишончини оқлабмайди. Зеро бировдан талаб қилиш учун, одамлар меҳр-эътиборини қозонишипти, улар онгига ижобий хислатларни сингдира олишини, ҳар жаҳада ўзини ибрат кўрсатишини керак бўлади. Ана шундайгина "Мен Ватанга нима бердим?" деган тушулнча биргина сенинг эмас, балки бутун жамовнинг олдида турган шу куннинг ечим-талаб саволига айланади.

ФАРОВОНЛИК САРИ

Исмоил ОРИПОВ,
қурувчи, Меҳнат Қаҳрамони.

— Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг икки йиллигига бағишланган тапнали йиғилишида сўзлаган нутқини катта эътибор билан эшитгач, анчадан бери кўнглимга тугиб юрган гапларни қозога туширдим.

Ўзим 1938 йилда туғилганман. Армия хизматидан қайтганимдан кейин, яъни 1960 йили "Тошкентқурилиш" давлат корпорациясига қарашли 1-уйсозлик комбинатига бетончи бўлиб ишга келганман. Мана шунга ҳам 34 йил бўлиб қолибди. Шу йиллар мобайнида қанчадан-қанча уйлар қуришда қатнашдим. Бунда қийинчиликлар ҳам бўлди, қувончли кунлар ҳам. Шу давр мобайнида қурувчиларнинг оғирликларига чиқолмаган кўплар ишдан бўшаб кетишди. Лекин касбга содик, эътиқодли инсонлар ҳозир ҳам ишлашмоқда. Шогирдларимдан Аскар Тожибоев, Талгат Бозорбоев ва бошқалар шулар жумласидандир.

Мен бу гапларни бекорга айтаётганим йўқ. Нимага деганда ҳозир анча қийин даврни бошдан кечиряптимиз. Бу комбинатимизга ҳам тааллуқли. Масалан, панелларни тайерлаш жараёнида қорхонамиз асосан металл махсулотларини ишлашди. Собик Иттифок тарқаб кетгандан кейин эса комбинатимизда ана шу хом аше танқислиги айниқса сезилди. Лекин қўл қовуштириб ўтирмадик. Россиянинг Тюмень вилоятида уйлар қуриб, ундан тушган маблағга у еқдан металл сотиб ола бошладик. Шунинг ҳисобига кейинги йил режаимиз ҳозиргига нисбатан катталашди. Қозогистондан ҳам зарур хом аше махсулотларини ундириш йўлида изланяптим. Қолаверса қурилиш ташкилотларида ишчи ва хизматчилар сонини камайтириш ҳамда иш ҳажмини ошириш борасида изланяптимиз. Бу уришилар туфайли баъзи бир тикловчи қурувчиларимизнинг ойлиги 2500-3000 сўмини ташкил қилмоқда.

Ишчиларимизни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида ҳам анча ишлар қилинди. Комбинат қошида соғломлаштириш маскани миз бор. Айни пайтда у ерда қурувчиларимиз ўз соғлиқларини тиклашмоқда. Улар учун йўланма баҳоси умумий харажатнинг 20 фозинингига ташкил этади. Яъни 21 кунга бор-йўғи 108 сўм сарф бўлади, холос. Бу нарса яхши албатта. Бирок бир нарса мени ташвишга солади. Қўпичча баъзи бир қурилиш ташкилотларида (бу нарса бизга ҳам тааллуқли) қурувчиларнинг бекор ўтиганининг гувоҳи бўласиз. Уларга "Нимага ишламаяпсизлар", деб савол берсангиз, "Қурилиш материаллари йўқ", деган жўғина жавобни оласиз. Бу гапда жон бор. Чунки ҳозирги иктисодий қийинчиликлар даврида ҳамма ерда хом аше танқислиги сезилаяпти. Бирок қурилишда панель еки бетон қоричмалари йўқ бўлса бошқа юмушлар тиқилиб етибдику. Наҳотки уларни бажариб туриш мумкин бўлмаса? Қурилишда бундай ишлар ҳамма вақт топилади. Фақат гайрат бўлса бас.

Ҳозирги ешларга тилагим битта. У ҳам бўлса Президентимиз айтганидек, "Мен Ватанга нима бердим?", деган саволини ҳамisha олдиларига қўйиб ишлашлари керак бўлади. Ахир мен бекор ўтирсам, сиз ишсиз бўлсангиз, миллий даромадимизни ким кўтради. Қолаверса, ўзимизнинг нечоғлик фаровон ҳаёт кечиримиз ҳам қанчалик тер тўкишимизга боғлиқ.

БУЮК ОРЗУЛАРНИНГ ОЙДИН ЙЎЛЛАРИ

— Ҳеч едидан чиқмайди. Қорақамин даҳасиди қўп қаватли уйларида бирда истиқомат қилувчи Вера Яковлевна Обухова исмли аялнинг умр йўлдоши узоқ вақт хасталаниб етди. Тўшаққа михланиб қолган уруш қатнашчисидан фахрийлар кенгашининг аъзолари қабар олиб турдилар. Бешафкат ҳаёт бир пайтлар юртимиз осойишталиги учун фашист газаватлари билан жон олиб, жон берган фидойи инсонни орамиздан олиб кетди. Шунда қўни-қўшнилари Вера Яковлевнага эрининг дағи маросимига қўмақлашини мақсадида пул йиғиб беришди. Уруш фахрийсининг беवासига

ЎЗБЕКИСТОН СУРАТИ

Фахрия
Мен туғилган тўпроқ махши минг дoston,
Хусни бир оламча соҳибни жамол.
Мен туғилган тўпроқ шу — Ўзбекистон,
Қучоғида яйраб топганман камол.
Тўпроқки, чўп суқсанг қўқарат албат,
Бағрида бойлиги беудон, мий-мий.
Ҳар бир заррасида қайнар саволат,
Шукроналар айтлар ҳар лаҳза кўнгал.
Халқимизнинг меҳнати Рустамларга хос,
Тиканда гулларини ундирган халқ бу.
Оқлигин оламга айлабон қўз-қўз,
Юрагин чаюққа қўндирган халқ бу.
Тушмайди бу юртининг махши тилимдан,
Қалбидан ишқи ҳеч бўлмағай қанда.
Халқим, ўргиллаин қадок қўлингдан,
Бахтим бор ашайман, шундай Ватанда.

Сен делнинг қандай юрт ул Ўзбекистон,
Ташрифини меҳта айлангиз байи!
Сенга айтжағим, қўларимга бок,
Нималар қўлинг қўнмада, ўртоқ?
Қўнмада қуеш бор юрли қароғон.
Уш қувшининг номи Ўзбекистон!
Томиривани ушла, нима селдинг ўртоқ,
Муҳаббат оқмоқда тушириб, қайноқ,
Оламдаги бор ишқ қўнмағи ошени!
Уш муҳаббатнинг номи Ўзбекистон!
Юрагинга қара, айт ушга не бор?

— Республикамыз мустақилликка эришгач, Ватан тушунчаси янги мазмун билан бойиди. Юрдошларимизда ўз она дьерига, жонажон Ўзбекистонга бўлган садоқат, унинг худудларининг даҳисизлиги учун масъулият ҳисси кучайди. Қўпгина ешларимизнинг бизнинг ҳарбий билим юртимизга етаклаган ҳам ана шу ҳис-туйғулар десам муболага эмас.

Бизнинг 2-курсимизда 16 миллат вакиллари таълим олишяпти. Ўзбек йиғитлари — катта сер-

яга етган тарихий шахслар — халқ қаҳрамони Спитамендан тортиб соҳибқирол Амир Темур, Бобур, Улугбек ҳақида кенг маълумот бериляпти. Бу эса ешларда бой ўқиминиздан фахрланш ҳиссини уйотмоқда.

"Ватанин семмак иймондандир" деб бежиз айтилмаган. Албатта қурсантларимиз жонажон дьерга, халқимизга чексиз садоқат ва муваффақ рухида тарбиялаш энг асосий мақсадиимиз. Бунинг учун ҳар бир ротада сиесий ахборот хоналари мавжуд. Бу ерда давлат рамзлари — байроғимиз, махши ва тутроғимиз, ҳарбий қасамед, билим юрти байроғи ҳақидаги маълумотномалар ҳам бор.

Умуман ҳафтаниннг уч кунин тарбиявий ишларга ажратилган. Қурсантларимиз Куролли Кучлар музейи, театрларга борадилар. Уруш фахрийлари билан учрашувлар, долларб мавзуларда суҳбатлар ўтказилади. Яқинда "Ғалабининг 60 йиллиғи", "Олий Махши ва махаллий Кенгашлар сайловлар" мавзуларида суҳбатлар бўлиб ўтди.

Билим юртининг собиқ талабалари айниқса пилтерчиларга қарши курашда мислсиз жасорат

Энг афзали — тотувлик
БИР ОИЛА ФАРЗАНДЛАРИДЕК
Низом АЛИМОВ,
Собир Раҳимов тумани "Маҳалла" хайрия жамғармасининг раиси.

туман ҳокимиятидан ҳам маблағ ажратилди. Қўп азият қилган, аял-аён-этибасига одамларнинг меҳ-

Маролар қўриқлайди Ватанин
ВОРИСЛАР
Алишер ИСЛОМОВ,
Тошкент Олий ҳарбий ўрмуқўшин командирлар билим юрти батальон командирини.

25 декабрь — сайловлар кун

ДЕМОКРАТИК ТАМОЙИЛЛАР АСОСИДА

Ўзбекистон сиёсий мустақилликка эришгач, ҳуқуқий давлат талабларига мос тушувчи сиёсий институтларни ташкил этиб, фикрларнинг хилма-хил бўлишини таъминловчи турли таъбирларни амалга оширмақда. Булардан бири мамлакатда кўп партиявийлик тизimini вужудга келтиришдир. Кўп партиявийлик аниқса сайловларда ўз таъсирини яққолроқ намоян қилди. Ўзбекистоннинг мустақиллик шартитда қабул қилинган сайлов тўғрисидаги қонунлардан дастлабки «Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлов» тўғрисидаги қонун бўлиб, бу қонун лойиҳаси жаҳоннинг илгор демократик мамлакатлари тажрибасидан фойдаланиб, республика мутахассислари томонидан тайёрланган эди. Мазкур қонунни сайловларни кўп партиявийлик асосида ўтишига асос солган қонун деб айтса бўлади, чунки унда биринчи марта «сиёсий партиялар» деган сўз ишлатилди.

1992 йили 8 декабрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси «инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этишни» мақсад қилиб қўйди. Шунинг учун Конституциянинг 12-моддасида «Ўзбекистон Республикасида ижтимоий ҳаёт сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрларнинг хилма-хиллиги асосида ривожланади. Ҳеч қайси мафкура давлат мафкураси сифатида ўрнатилмаслиги мумкин эмас», — деб белгиланиб, бу қонун конституциявий норма даражасида мустаҳкамланди. Кўппартиявийлик эса ана шу Конституциянинг қонидан амалдаги ифодасидир.

Тарихий тажрибадан маълумки, сиёсий партиялар сиёсий қарашлари бир хил бўлган кишиларни ўзига бirlаштирувчи гуруҳдир. Бир партия иккинчи партиядан мақсад, мақсадга бориш йўллари, ҳаракат дастури орқали фарқ қилади. Сиёсий партияларнинг асосий мақсади ҳокимият, унда иштирок этишдир. Бунинг учун улар турли йўллари таллашди. Ўзбекистон Конституциясининг 60-моддасида сиёсий партияларнинг мақсади мустаҳкамланган, унга асосан: «Сиёсий партиялар турли табақа ва гуруҳларнинг сиёсий ироласини ифодалайдилар ва ўзларининг демократик йўл билан сайлаб қўйилган вакиллари орқали давлат ҳокимиятини тузишда иштирок этадилар».

Сиёсий партияларнинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги иштироки сайловларда яққол намоён бўлади. Бир неча партиядан сайловларда иштироки демократияни характерловчи хусусият деб ҳисобланади.

Дарҳақиқат, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида сайлов тўғрисида» ва «Халқ Депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашига сайлов тўғрисида»ги қонунлар Ўзбекистон Конституциясига мос равишда қабул қилинди ва унда ҳуқуқий давлатга, демократияга хос ҳолатлар ўз ўрнини топди. Хар иккала қонуннинг 1-моддаларида, сайловлар кўп партиявийлик асосида ўтиши қонуний мустаҳкамланди. Масаланинг бу даражада қонунда акс эттирилиши, сайлов қонунчилигимиз таърибасида биринчи мар-

та эди. Бу сайловларнинг янада демократик ўтишини, унда аҳолининг кўпбақ қисмининг фаол иштирокини таъминлашга қаратилган муҳим тадбирлардан ҳисобланади. Бу билан сиёсий партияларнинг Олий вакиллик ва маҳаллий вакиллик органларини ташкил қилишда, сайлов орқали уларнинг номзодлари, тегишли вакиллик органларига сайлангандан кейин эса органлар фаолиятида фаол иштирокига ҳуқуқий асос яратилди.

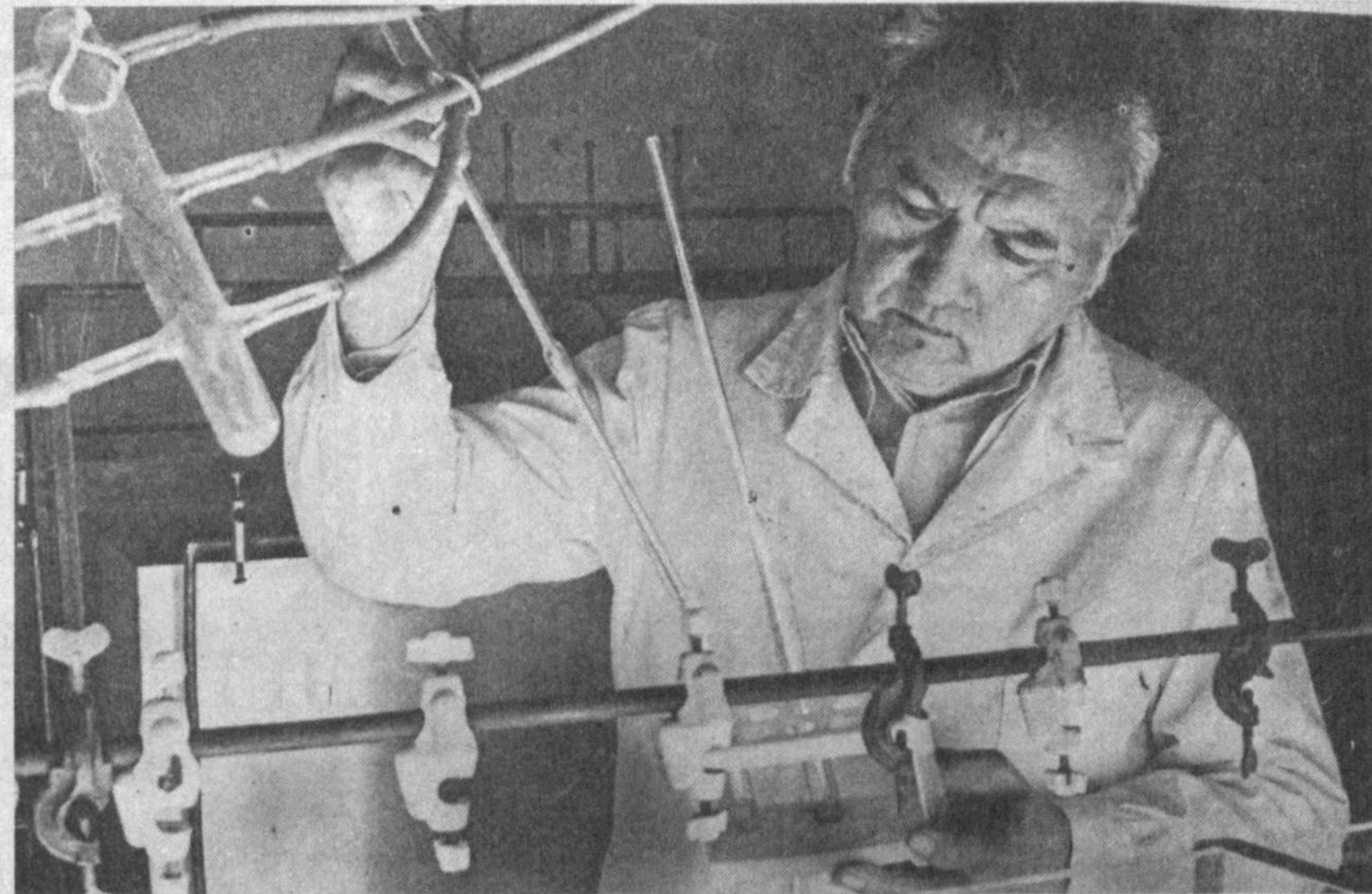
Амалдаги сайлов тўғрисидаги қонунларнинг алоҳида қайд этиб кўрсатилган янги жиҳатлардан бири вакиллик органларига — қуйи вакиллик органлари билан бирга, сиёсий партияларга депутатликка номзод кўрсатиш ҳуқуқининг берилишидир (ҳар икки қонуннинг 20-моддалари).

Ҳозирги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида ва халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига белгиланган сайловларда икки сиёсий партия Халқ демократик ва «Ватан тараккияти» партиялари иштирок этмоқда. Бу партиялар Адлия вазирлиги томонидан рўйхатга олинган. Уларнинг ҳар иккаласи қонун талабларини бажариб, яъни ўзларини қўлаб-қувватловчи сайловчиларнинг тегишли имзоларини тўплаб, марказий сайлов комиссияси уларга сайловда иштирок этишга руҳсат берди ва ҳозирги вақтда улар ўзларининг Олий органлари ва маҳаллий вакиллик органларига номзодлар кўрсатишди. Ўзбекистонда вакиллик органларига кўп партиявийлик асосида биринчи марта сайлов ўтказилмоқда, шу тўғрисида бу борада халқ таърибидан йўқ, бу эса табиий равишда баъзи муаммоларни келтириб чиқариши мумкин. Муҳими бу муаммоларни ўз вақтида бартараф этишдир.

Ўзбекистон Республикасида фаолият кўрсатаётган сиёсий партиялар айрим давлатлар ҳаётида кузатилаётган сайлов даври ва бошқа пайтларда бири иккинчисини танқид қилганидан ва рақибларини обрўсизлантиришга ҳаракат қилганидан йўлдан воз кечди. Улар республикада ҳамжихатлик ва оқоийшликни таъминлашни асосий мақсад деб билишмоқда. Оқоийшлик асосида эса бошқа муаммоларни ҳал қилиш чораларини топши осон деб ҳисобланмоқда. Партиялар ўзининг асосий вазифасини қамчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатиш деб ҳисобламоқда. Бу сиёсий партиялар фаолиятида янги самарали жиҳатдир.

Ўзбекистондаги сайловларда икки партиядан иштирок этиши сайловларнинг муқобиллик асосида ўтишини таъминловчи асосий воситадир. Бу эса самарали рақобатни вужудга келтиради ва энг муҳими, сайловчиларни фақат овоз беришда иштирокини эмас, уларга танлаб олиш имкониятини яратди, сайловчиларнинг муноси кишиларни танлаб овоз бериш ҳуқуқи таъминланди.

Озод ХУСАНОВ,
Тошкент давлат юридик институти доценти,
Баҳром АХРОРОВ,
юридик фанлари номзоди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ботаника институти фотобиотехнология тажрибахонаси мудири Алибой Абдуллаев тузга чидамли бўлган сув ўтларини егиттирмоқда. Бу яшил бойдиклардан А дармондориси, глицерин ҳамда оксил олиш мумкин.
Виктор Багаев олган сурат.

Ҳама номидаги ўзбек Давлат академик драма театри бисосида фольклор эҷомларининг республика "Чашма-94" кўрик беллашуви бўлиб ўтди. У Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги қoшибаси халқ ижодияти ва маданият-маърифий республика маркази томонидан ўтказилди. Унда меҳнат эҷомлари, ўқув юрталари ва қорғийнинг турли вилоятларидан халқ ижодияти фольклор дастури иштирок этишди. Шу хусусда биз халқ ижодияти маданият-маърифий ишлар республика марказининг раҳбари Деҳқонбой Хусанов билан суҳбатлашдик.

Миллий анъаналаримиз МАЪНАВИЯТ ЧАШМАСИ

— Деҳқонбой ака, кўрик беллашуви ўтказилган мақсад нима, унинг вазифаси қандай ва ташаббускор ким?
— Марказимизнинг ташаббуси билан ўтказилган ушбу беллашувнинг вазифа ва мақсади халқ оғзаки ижодини жонлантириш, миллий анъаналарни янада ривожлантиришдир. Ҳозирги ёшларга тўй қўшиқлари, қадимги ғўзал маросимлари, либосларни кўрсатишдан савоблироқ иш бормикан! Кўрик-беллашувда ўзига хос бўлган ижрочилик иборат бўлиши керак эди. Мусикий дастулар учун елгиланган ижро вақти — 30 дақиқа эдиб тайинланди. Ана шу вақт мобайнида дастуларнинг ижро маҳоратлари 10 даража билан баҳоланди. Кўрик иштирокчилари сони 25 кишидан иборат бўлди.

— Қамавлар хайъати таркибидан кимлар бор?
— Ўзбекистон халқ артисти Розия Каримова, санъатшунослик институтидан Рустам Абдуллаев, «Тулистон» журналидан Шерали Сокин, Ўзбекистон телерадиокомпанияси халқ ижодияти бўлими бошлиғи Нуриддин Аминжонов, физика-математика фанлари номзоди Фатхулла Зикриллаевлар беллашувлари одиллик билан баҳоландилар.

— Энг яхши катнашган жамоаларни айтиб ўтасизми?
— Жиззахнинг Галларо туманидаги «Таштак», Сирдарёдан «Човки», Бухородан «Мардона», Тошкент шаҳрининг «Тавҳар» жамоалари ўзига хос маҳоратлари билан бошқалардан ажралиб турдилар. Қашқадарё вилоятининг «Чирокчи чироклари», Сурхондарё вилояти Сароиси туманидаги «Чевари», Жиззах вилоятидан Гашта фольклор этнографик дасталари «Чашма-94» кўрик-танловининг гоиллари деб топилди. Уларга қимматбахо совғалар, фахрий ериklar топширилди.

Назокат УСМОНОВА.

БОЛАЛАР ШОДЛИГИ

Республика кўгирчоқ театри шу кунларда кичиктоилар билан тўйиб-тошган. Биз театр директори Ширин Каримовани суҳбатга қорладик.

— Ширин Минаваровна, бугунги кунда театрда қандай ишларни амалга оширясизлар?
— Яқиндагина Покистоннинг Лаҳор шаҳрида бўлиб ўтган кўгирчоқ театрларининг халқаро иккинчи фестивалида «Фотиманинг саргузаштлари» спектакли билан иштирок этиб кайтдик. Ўзбекистон Конституциясининг 2 йиллиги байрами муносабати билан эса «Чодирхаел» томошасининг кўриги бўлиб ўтди. «Чодирхаел» спектакли ўзининг қадимий миллий анъаналаримизга бойлиги, қул-гу, аския, қазил-мутойбага се-роблиги, қадимий кўгирчоқлар томошаларидан лавҳалар, соялар театри билан ажралиб туради. Валерий Борисов муаллиф бўлган бу асарни болалар шoirи Ҳамза Имонбердиев ўзбекчалаштирган. Спектакль мукасалари ўзимизнинг миллий куй-қўшиқлардан иборат бўлиб, уни актёрларимизнинг ўзлари доира, ноғора каби миллий асбобларимизда ижро этадилар. Шунинг ҳам айтиб ўтишим керакки, болалар кишики таътилда кўрсин деб янги йил арча байрами дастурини тайёрламоқдамиз. Ундан ташқари 1995 йилда Хива шаҳрида бўлиб ўтадиган халқаро кўгирчоқлар фестивалига ҳам катта ҳозирлик қўрялмиз.

Нозима УМАРОВА.

У ўзининг қосмомода, кейин партия идораларида ишлаган кезларини ҳеч яширмайди. Уша пайтлар ҳақида гап кетса қизариб ҳам ўтирмайди. «Гап қаерда ишлаганда эмас, қандай ишлаганда».

Ангрэн шаҳар қосмосол кўмитасининг биринчи котиби, кейин Тошкент вилоят қосмосол котиби бўлиб ишлагач, Тошкент шаҳар партия кўмитасига ўтди. Шу орада Москвада 1991 йилги август воқеалари юз берди. Ҳуқумрон ташкилотлар барҳам топди.

Анвар Валижонович Тошкент шаҳар ҳокимлиги қошидаги халқаро бизнес маркази баш директори бўлиб иш бошлади.

— Ҳозир одамларда тижоратчиларга нисбатан бироз нохуш кайфият бор, — дейди Анвар Йўлдошев. — Бу тўғри. Лекин бу асосан кўча-кўйда «сникерс», сигарет, сақич сотиб ўтириш, чет элга бориб катта қопларда латта-путта олиб келиш эвазига ортирилган «баходир». Ҳақиқий тижоратчи бу эмас. Ҳақиқий тижоратчи ҳам булармас.

Тижоратчи аслида замоннинг олди, илгор, маданиятли кишиси бўлиши керак. Ҳозирги тижорат фақат мол-маҳсулотлар тижорати эмас, технологиялар, илгор дастурлар, фикрлар, гоиллар, ахборотлар эвазига бўлиши керак, ана шундангина у дунёга чиқа олади. Тижоратчи учун энг зарури — билим.

Марказнинг асосий вазифаси ўзбек ва хоржий ишбилармонлар учун тадбиркорлик муҳитини яратиш, корхоналаримизнинг халқаро бозорга чиқаришга ёрдам беришдир. Ҳозир бизнес маркази 30 га яқин хизмат турини кўрсатаётир. Жумладан, хоржийлик

ҲАР ГАЛ УНИ КЎРГАНДА...

Тадбиркорга омад ер

турухларни қабул қилиш ва уларга хизматлар мажмуини кўрсатиш. Ўзбекистон Республикаси қонун ва ҳужжатларига қўра маслаҳатлар бериш, қўшма корхоналар очиш учун ҳужжатлар тайёрлаш, ҳамкорлар ва сармояларни излаш, тарғибот, сайру савҳат, молларни экспорт ва импорт қилиш, кўргазма ва намоийшлар ташкил этиш билан шуғулланади.

Бир сўз билан айтганда, Тошкент халқаро бизнес маркази ўзбек ва чет эл тижоратчиларининг учрашадиган, ўзини қизқитирадиган барча саволларга жавоб оладиган ва ҳамкорликда фаолият бошлаш учун бевосита мадад берадиган жойдир...

Шуни айтиш керакки, Анвар Валижоновичнинг бевосита иштирокида Франция, Австрия, Покистон, Болгария, Бирлашган Араб Амириклари ва бошқа чет мамлакатлар, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги республикаларининг етакчи фирмалари билан амалий алоқалар йўлга қўйилди. Бу ўзбекистонлик тадбиркорларнинг жаҳон бозорига чиқаришга, республикамизда замонавий технологияларни жорий этишга шубҳасиз хизмат қилмоқда. Унинг раҳбарлигида Тошкент шаҳрида 12 қўшма корхона ҳамда 7 хоржий фирмаларнинг ваколатхоналари ишлаб турибди.

Ҳаётда шундай одамлар ҳам борки, бир-иккита иш қилиб қўйса, дарров ўзини кўрсатишга, катта давраларга, катта йиғинларга ҳовлиқади. Анвар Валижонович унақа эмас, бутунлай бошқа олам: янги гоилар, фикрлар, ниятлар билан юриди. Келинг, унинг қуйидаги гапларига қўлоқ тутаилки.

— Чет эллик тадбиркорларга биз ўзимизнинг бор экспорт қувватимизни кўрсата олмаймиз. Уларда бизнинг имкониятларимиз тўғрисида тўла тасаввур йўқ. Шаҳар корхоналари чиқараётган рақобатбардор махсулотлар талайгина. Бизда тарғибот ва маркетинг иши яхши йўлга қўйилмаган. Оқибатда, махсулотларимизни чет эл бозорига олиб чиқолмаймиз.

Бунинг бир йўли чет элларда махсулотларимиз кўргазмаларини ташкил қилишдир. Лекин бу анча маблағ талаб этадиган иш. Яхшиси, ҳозиргача ҳокимлик қошидаги экспомарказда тез-тез кўргазмалар уюштириб туриш керак. Унга чет эл фирмаларининг биздаги вакилларини, хоржий журналистларини, элчиқоналарининг иктисод бўйича маслаҳатчиларини, қўшма корхоналарнинг раҳбарларини таклиф қилиш керак. Ана шунда тайёрлаган махсулотларимиз уларнинг кўз олдига яққол намоён бўлади. Хоржийлар анюйи эмас. Уларга кўз-кўз қилиб кўрсата билишимиз керак. Махсулотларимизни харидорларга-айиромлар, ихчам, ялтироқ, рангли қогозда, суратли «китобча-тарғифномалар» шаклида ҳавола қилишни жиддий йўлга қўймоқ вақти келди!

Яна бир муаммо бор. Шаҳар корхоналарининг инвестиция имкониятларини чуқур ўрганиб, умумлаштириб, чет эллик тадбиркорларга тавсия этиш лозим. Баъзан хоржийлик ишбилармон ташриф билан келади, бир ҳафта, 10 кун юради, ўз йўналишига мос корхона қаерда борлигини бيلمая, қаерга сармоя сарф қилса тўғри бўлишини бيلمая, тасодифий фирмалар билан учрашиб, иш бошлайди. Кейин «қуйиб» қолади. Иккинчи марта эса биз томонларга келмай қўяди. Шунинг учун шаҳар корхоналари, фирмаларининг инвестиция имкониятлари жамланган маълумотлар берувчи идора ташкил қилинса, жуда аjoyиб иш бўларди...

Тижоратчи маданият тарқатувчи бўларкан деб қўяман хар гал уни кўрганда. Тадбиркор фақат махсулот олиб келадиган эмас, ақл, фикр, гоил олиб келадиган бўларкан деб қўяман хар гал уни кўрганда.

Ахрор АҲМЕДОВ.

Деҳқон бозорлари қурилишида Б У Н Ё Д Қ О Р Л И Қ И Ш Л А Р И А В Ж И Д А

Бир вақтлар унинг номи ҳам энг гавжум бозорлар қаторида тилга олинарди. Колаверса, у ҳам шаҳримизнинг ўз тарихига эга бўлган кекса бозорларидан бири эди. Унинг пештахталари шу яқин атрофда жойлашган хўжалик деҳқонлари томонидан еттиштирилган ноз-неъматлар билан тўлиб-тошарди. Йиллар ўтиб, шаҳар кенгайди. Хўжаликлар ўрнида кўп қаватли уйлар, корхона ва ташкилот бинолари қад кўтарди. Энди бу ерга асосан Паркент, Ўрта ва Қуйи Чирчиқ туманларида жойлашган хўжалик аъзолари келиб, савдо-сотик қилишадиган бўлишди. Шундай анча олис жойлардан келаятган сотувчилар учун ҳам харидорлар учун ҳам бозор торлик қилиб қолди. Яна бир муҳим томони у ҳозирги кун талабига жавоб берай қолганди. Шу тўғрисида бозорни янгилашга қарор қилинди. Фарғона йўлининг қайта таъмирланиб кенгайтирилиши бу ишни тезлаштириб юборди.

Хуллас, бугун «Рисовий» бозорининг янги корпусида қурилиш ишлари қизгин олиб боришмоқда. Балки бу гап баъзи кишиларда: «Шу кеча-кундузда ҳам бозор ишлаб турибди. Унда савдо-сотик авжда-ку» деган саволини тугдирар. Уларга жавоб тариқасида шунинг айтиш мумкинки, тўғри, бозор ишлаб турибди. Унинг راستалари ҳам жойида. Янги бозор эса шундоққина эскисининг орқасида, йўл экансидан сал ичкарироқда қуриляпти. Унинг ол-

ди томони баъзи бир маънавий хизмат шохобчалари билан тўсиқлиги учун у ҳозирча яққол кўзга ташланмайд.

Аслида ишлаб турган мавжуд бозор машҳур «Қўйлик» бозорининг биринчи шохобчаси ҳисобланади. Шунинг учун ҳам унда савдо ўринлари кам бўлиб, уларнинг ҳаммаси 120 кишига мўлжалланганди.

— Чиндан ҳам эндиликда бозоримиз ўта торлик қилиб қолди, — дейди «Қўйлик» бозори директори Турсунбой Икромов. — Кейин у шундоққина йўл экансида жойлашган. Бозорга ўз транспортда келган харидорлар бир зум бўлсада, машиналарини қўйиш учун тузуқроқ жой топишолмайди. Катта йўлнинг чеккасида эса тўхташга руҳсат йўқ. Чунки бу каттавичи транспортлар ҳаракати учун ноқулайлик тугдирди. Мана шу ва бошқа сабаблар билан бозорни янгилаб, кенгайтириб, орқа томонга

кўчирилган бўлди. Қурилиш ишларини бошлаб юборганимизга икки ойдан ошди. Янги бозор янги йилгача ишга тушиши керак.

Қурилиш майдонига келганда вақт аламалаҳаб бўлиб қолганди. Қурувчилар қундалик ишларини тугатиб, уйларига тарқалишган экан. Шунинг учун улар билан суҳбатлашга олмадик.

Ушбу масъулиятли ишни адо этиш Охангарон қурилиш трестига қарашли 6-механизацияланган кўма колонна бунёдкорлари энчи маънасида топширилган экан. Қурувчилар ҳозиргача темир-бетон устунларини ўрнатиб, янги бозорнинг томини етиб бўлишибди. Энди атрофи ободонлаштириб, пештахталарини ўрнатиш каби юмшлар қолди.

— Фақат шунгина эмас, — дейди Турсунбой ака. — Ахир бозор бўлгандан кейин унинг чор-атрофи турли дўконлар, маънавий хизмат хоналари, ошхона ва бошқа бинолар билан ўралган бўлиши керак. Режамиз бўйича бу юмшларнинг бир қисмини ҳам шу колонна қурувчилари бажаришади.

Орада маълум муддат ўтди. Фарғона йўлининг Абдурауф Фитрат кўчаси атрофида яшовчилар ҳам ўзларининг хар томонлама қулай бўлган 180 сотувчи ўринга эга бўладиган шинам бозорларидек савдо-сотик қилдилар. Бу кун яқин.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
СУРАТЛАРДА: янги бозор қурилишларида дўхалар.
Козим Умасов олган суратлар.

Яқинда Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йил ичида Тошкент шаҳар транспорт-коммунал хўжалигини қишга тайёрлаш тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Унда хусусан транспорт хўжалиги қишга талабар даражасида тайёр эмаслиги, ҳали ҳам транспорт ҳаракатидаги узиллишлар шаҳар аҳлининг ҳақиқ эътирозларига сабаб бўлаётгани таъкидлаб ўтилди. Албатта шаҳар электр транспорти ҳам бу қамчиликлардан мустасно эмас. Шу муносабат билан штаксиз муҳбиримиз шахримиздаги 2-троллейбус саройи бошлиғи Абзар Иброҳимов билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Билдирилган танқидий фикрлар саройимиз аҳлига ҳам тўла тааллуқли, — дейди Абзар Хусанович. — Чунки куз мавсуми тугашига қарамай ҳамон қишга тайёргарлигимиз инҳоясига етмайпти. Бунинг узри сабаблари ҳам бор

Қиш — синов даври ТАНҚИДДАН ХУЛОСА ЧИҚАРИБ

бозор иктисодиётидаги қийинчиликларни енгишимизда асосий дастуриламал бўляпти.

Ишлаб чиқариш техникаси истиқболини юксалтиришда баш муҳандисимиз Абдуманноп Қодировнинг хизматлари эътиборга лойик. Янгилик ижодкорлари Юрий Ижурков, Виктор Запорожский, Абдулосил Ганиев, Равиль Вафинларнинг ихтиролари сарой хўжалигига фойда келтирмоқда.

— Абзар Хусанович, ҳаракатдаги янги троллейбусларнинг қамайиб кетганлиги ҳақида ҳам тез-тез эътирозлар бўлиб турибди. Аиникса қишда бунақа қулай ва янги техника асосида. Бу хусусда саройда нима ишлар қилинмоқда?

— Ҳаракат таркиби Чехияда ишланган 32 та «Шкода» троллейбуси билан тўлдирилди. Бу машина кўп афзалликларга эга. Юмшоқ ўриндиқли, салонлари бежирим, ун эшикли, жойидан қўзғалганда еки тўхтаганда йўловчиларни қалқитмайди. Қисқа муддат ичида таъмирловчилар ана шу хар томонлама қулай машинанинг техник тузилишини муқамал ўзлаштириб олишди. Ҳатто уларнинг зарур қисмларини ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди.

— Мавлужми, шининг барқарорлиги кўп жиҳатдан ҳодимларга ҳам боғлиқ...

— Албатта. Шунинг учун ҳодимлар масаласи жиддий эътибор беришимиз. Трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси қарамоғидаги 23-хунар-техника билим юрти, ўқув комбинатида тайёрланадиган кадрларга ишониб қўл қовуштириб ўтирмаймиз. Худудимиз теварак атрофидаги «Мевазор», «Қамолон», Дўмбробод маҳалла меҳнатқашлари билан яқин алоқа боғлаганимиз. Маҳалла оқсоқолларининг сиқидиқидан ёрдамлари тўғрисида 12 ҳайдовчи саройимизни тўлдирилди. Маҳалланинг ана бир гуруҳ ешлари ҳозирда троллейбус ҳайдовчилиги қасбини ўрганяпти.

— Келинг, яна асосий мавзуга қайтайлик.

— Умуман бизда қишга тайёргарлик ишлари тугади. Фақат баъзи жузвий нуқсонлардан кўз юмиш ҳам керак эмас. У ҳам бўлса баъзи троллейбусларнинг синик ойналарини янгилаш масаласи. Бу иш ҳам инҳоясига етай деб қолди. Хуллас, ўзимизга билидрилган танқидий фикрлардан хулоса чиқараялик. Ишончим комилки, жамоамиз бу йилги қиш мавсумини ҳам қўнғилли ўтказиб, шаҳримиз аҳолисига намунали хизмат кўрсатади.

— Келинг, яна асосий мавзуга қайтайлик.

— Умуман бизда қишга тайёргарлик ишлари тугади. Фақат баъзи жузвий нуқсонлардан кўз юмиш ҳам керак эмас. У ҳам бўлса баъзи троллейбусларнинг синик ойналарини янгилаш масаласи. Бу иш ҳам инҳоясига етай деб қолди. Хуллас, ўзимизга билидрилган танқидий фикрлардан хулоса чиқараялик. Ишончим комилки, жамоамиз бу йилги қиш мавсумини ҳам қўнғилли ўтказиб, шаҳримиз аҳолисига намунали хизмат кўрсатади.

Сухбатдош Фаттоҳ АБДУРАХИМОВ.

